

Министерство на икономиката и енергетиката

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика 2007 - 2013 г.”

II. СХЕМА ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ ЗА
ТЕХНОЛОГИЧНА МОДЕРНИЗАЦИЯ В
ПРЕДПРИЯТИЯТА

Област на въздействие
2.1. "Подобряване на
технологиите и управлението
в предприятията"

ПРИОРИТЕТНА ОС 2
"Повишаване ефективността
на предприятията и развитие
на благоприятна бизнес
среда"

Операция 2.1.1
"Технологична
модернизация в
предприятията"

1. ЦЕЛИ И ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ

Целта на схемата за безвъзмездна помощ за технологична модернизация в предприятията е модернизация на управлението на предприятията (малки и средни предприятия, както и големи предприятия) с оглед развитието на конкурентните им предимства на европейския и световен пазар. Общите бюджети по двете схеми са:

- 35 000 000 евро (68 454 050 лева) на схемата за малките и средни предприятия;
- 35 000 000 евро (68 454 050 лева) на схемата за големи предприятия.

Кой може да кандидатства

- Малки и средни предприятия (съгласно Закона за МСП), регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.
- Големи предприятия - юридически лица или еднолични търговци, непокриващи изискванията за микро, малки и средни предприятия (ММСП).

Кандидатстващите предприятия трябва да имат минимум **3 приключени финансови години** пред датата на обявяване началото на процедурата за набиране на проектни предложения.

Задължително условие е да имат **годишен оборот** (нетни приходи от продажби) за годината, предхождаща годината на кандидатстване равен на или надвишаващ:

- **За микро, малки и средни предприятия (ММСП) - 80 000 лева.**
- **За големи предприятия - 5 000 000 лева.**

Микро, малките и средни предприятия (ММСП) трябва да развият своята дейност в областта на преработвателната промишленост и/или сектора на услугите съгласно Класификатора на икономическите дейности (КИД2008) и изрично посочените в Насоките за кандидатстване кодове на икономически дейности.

Кой НЕ може да кандидатства

Предприятията **не могат** да кандидатстват по схемата, ако:

1. Основната им дейност и/или дейността, за която кандидатстват, е в някоя от следните области:

- Земеделие и първично производство на земеделски продукти;
- Рибарство и аквакултури;
- Въгледобив, каменовъглена промишленост, стоманодобивна промишленост

- Производство, обработка и/или маркетинг на продукти от анекс 1 от Договора за създаване на ЕО и преработка на земеделски продукти от анекс I в неземеделски продукти.
- производство, обработка и/или маркетинг на продукти наподобяващи или заместващи мляко и млечни продукти (соя, соеви продукти);
- производство, обработка и/или маркетинг на продукти от корк;
- корабостроене (**само за големи предприятия**);
- производство на синтетични влакна (**само за големи предприятия**).

Пример

Производството, обработката и маркетингът на земеделски продукти и такива, които са резултат от тях, се подкрепя по Програмата за развитие на селските райони към Министерство на земеделието и храните (МЗХ). Това означава, че ако едно предприятие е заето в производството на мелничарски продукти производство на брашно, грис или продукти тип „Musli“, не би могло да кандидатства по Оперативната програма „Конкурентоспособност“, а има право да кандидатства по земеделската програма. Но ако едно предприятие произвежда хляб и хлебни изделия, то би могло да получи подкрепа за закупуване на оборудване за изпичане, рязане и пакетиране на хляба по настоящата схема.

Предприятията **не могат** да кандидатстват по схемата, както и ако са:

2. Микропредприятия, работещи в неземеделски сектори в селските общини;
3. Микропредприятия, заети с преработка и/или маркетинг на Горски продукти в частта им до индустриална преработка.

Пример

Едно микропредприятие, работещо в областта на дървообработването и производството на мебели, е допустимо да кандидатства по Програмата за развитие на селските райони за подкрепа за машина за рязане на трупи. Оперативната програма „Конкурентоспособност“ би могла да му предостави средства за закупуване на оборудване за сглобяване и монтаж на мебелите.

За какво могат да кандидатстват предприятията

Предприятията могат да кандидатстват с проекти, насочени към:

- 1. Стартиране от съществуващо предприятие на нов бизнес в друга отрасъл, допустим по настоящата схема, в добавка към досегашния бизнес**

Пример

Предприятие развива дейността си в областта на производството на предмети и изделия за бита от пластмаса. Пазарът за подобен тип продукти в региона е силно ограничен поради нарастващия внос на евтини стоки от подобен вид. Предприятието предприема проучване на пазарните ниши и възможностите за успешно развитие за нов тип производство. В резултат, фирмата решава да инвестира в стартирането на нова дейност, например производство на дограми. Предприятието кандидатства по настоящата схема за закупуване на оборудване за производство на дограми и за разработка на маркетингова стратегия за тяхното успешно налагане на пазара.

- 2. Разширение на дейността на съществуващо предприятие**

Пример

Предприятие произвежда и продава на пазара мебели от чам. В населеното място, в което действа предприятието, се предвижда построяване на голф игрище и развитие на спа и конгресен туризъм. След направени анализи, предприятието решава да инвестира в закупуването на машини за индустриална преработка и монтаж на масивни мебели от орех и дъб, които да бъдат продавани на новостроящите се хотели и съоръжения.

3. Диверсификация на продукцията на съществуващо предприятие чрез добавяне на нови допълнителни продукти/услуги

Пример

Предприятие развива своята дейност в областта на производство на облекло. След направени финансови анализи и разчети предприятието е изчислило, че ще бъде по-изгодно за него да произвежда и найлоновите опаковки за облеклата, вместо да ги закупува от външна фирма. Предприятието кандидатства по схемата за закупуване на технологично оборудване за производство на найлонови опаковки и машини за пакетиране на готовите облекла.

4. Фундаментална промяна на цялостния производствен процес в съществуващо предприятие

Пример

Предприятие е започнало да развива дейност и се е специализирало в производството на детски играчки. Артикулите на фирмата са предимно от лека дървесина и се произвеждат, сглобяват и украсяват ръчно. Производството на подобен вид стоки е с ниска производителност на труда и с високи разходи на единица продукция. След първоначалното навлизане на пазара и намирането на клиенти, марката и продукцията на фирмата се налагат като качествени и търсени стоки. Средносрочната стратегия на фирмата предвижда разширение на дейността и увеличаване на пазарите, като се премине от единично към масово производство. За тази цел предприятието кандидатства за закупуване на производствена линия за автоматична изработка и сглобяване на играчките.

Допустимите дейности по проектите включват:

- Осъществяване на инвестиции;
- Получаване на консултантски услуги (които са незадължителен елемент) - само за проекти на микро, малки, средни предприятия (ММСП).

Предприятията могат да получат средства за инвестиции в рамките на проекти за:

- закупуване и въвеждане в експлоатация на оборудване, представляващо дълготраен материален актив;
- закупуване на нематериални активи;
- подобряване на функционалните характеристики на съществуващи сгради и производствени помещения чрез строително-монтажни работи, водещо до повишаване на стойността им, когато това е непосредствено свързано с и необходимо за въвеждането в експлоатация на инвестициите по проекта.

Само микро, малки и средни предприятия (ММСП) могат да получат средства за консултантски услуги в рамките на проектите за:

- консултантски услуги, свързани с въвеждането на новите технологии, процеси, продукти/услуги в предприятието, в това число разработване на бизнес и маркетингови стратегии, свързани с новите технологии, процеси, продукти/услуги.

2. ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ

Какви разходи ще бъдат признавани за допустими по схемата

За допустими ще бъдат признавани разходи, които са извършени:

- след датата на влизане в сила на договора;
- не по-късно от крайния срок, определен в договора.

Допустими видове разходи по схемата са:

1. Разходи за активи:

- разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (чрез директна покупка или лизинг);
- разходи за придобиване на нематериални активи;
- разходи за извършване на строително-монтажни работи - не повече от 20% от общата стойност на проекта.

2. Само за микро, малки и средни предприятия (ММСП) - разходи за услуги, както следва:

- Разходи за консултантски услуги;
- Разходи за визуализация и одит - не повече от 5% от общите допустими разходи по проекта.

За да бъдат признати за допустими, разходите трябва:

- да бъдат необходими за изпълнението на проекта;
- да са действително извършени и платени от бенефициента по времето на изпълнение на проекта;
- да бъдат отразени в счетоводните документи на бенефициента и да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи;
- да не са били възстановени/финансирани или да има подадени искания за финансиране по друг проект или от друг източник;
- да отговарят на принципите на добро финансово управление и по-специално - целесъобразност на вложените средства и ефективност на разходите.

Какъв процент безвъзмездна помощ по проекта си може да получи едно предприятие

Минималният размер на безвъзмездна помощ, за който може да кандидатства едно микро, малко или средно предприятие (ММСП) е 50 000 лева.

Максималният размер на безвъзмездна помощ, за който може да кандидатства и да получи едно микро, малко или средно предприятие (ММСП) е 1 000 000 лева.

Минималният размер на безвъзмездна помощ, за който може да кандидатства едно голямо предприятие е 200 000 лева.

Максималният размер на безвъзмездна помощ, за който може да кандидатства и да получи едно голямо предприятие е 5 000 000 лева.

Всеки един проект трябва да бъде съфинансиран от страна на предприятието, сключило договор по настоящата схема.

Размерът на безвъзмездната помощ не трябва да надвишава следните параметри:

- **за микро и малки предприятия (ММП)** - 65% от общо допустимите разходи по проекта.
- **за средни предприятия** - 60% от общо допустимите разходи по проекта
- **за големи предприятия** - 50% от общо допустимите разходи по проекта.

Максималните размери на съфинансиране на разходите по отделните елементи са съобразени с приложимите правила за държавна помощ.

